

TEKTONIEK

Parkpergola Máximapark

WEST 8 - ROTTERDAM

Parkpergola Máximapark

WEST 8 - ROTTERDAM

ECOLOGISCH VERTICAAL LANDSCHAP

Parkpergola Máximapark Utrecht toont een krachtige structuur met prefab elementen.

“Het is weliswaar beton, maar het lijkt net ivoor. Het is zacht, rond en glad en het licht speelt ermee!”, aldus hoofdontwerper Adriaan Geuze van West 8. Betonnen honingraatelementen van 6 m hoog en 80 cm diep, geschakeld tot een rij van maar liefst een kilometer, vormen de eerste fase van de Parkpergola in het Máximapark in Utrecht.

Het circa 300 hectare grote Máximapark is aangelegd in de nieuwe woonwijk Leidsche Rijn in het westen van Utrecht. Het ontwerp van West 8 is het resultaat van een in 1997 gehouden ontwerpwedstrijd. Belangrijke hoofdelementen vormen de uitgegraven oorspronkelijke loop van de Oude Rijn,

opdrachtgever

Gemeente Utrecht, Projectbureau Leidsche Rijn. Dit project is mede gefinancierd door de Europese Gemeenschap, Europees fonds voor Regionale Ontwikkeling

architect

West 8, Rotterdam

constructie en bouwadvies

ABT, Velp

aannemer

Ed. Züblin Fertigteilwerk, Gladbeck (DE)

mallenbouwer

Verhoeven Timmerfabriek Nederland, Venray

aannemer onderbouw

Van Wijk Nieuwegein, Nieuwegein

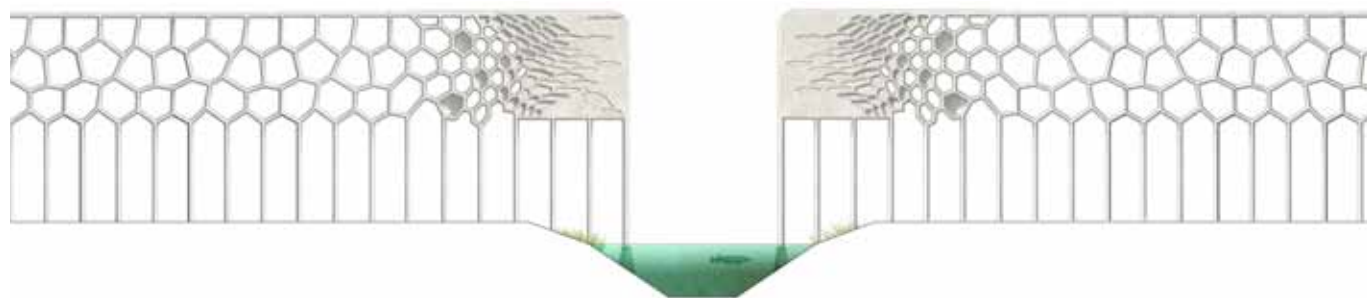

1. De Parkpergola rond de Binnenhof in het hart van het park.

Foto: Jeroen Musch.

2, 3. Vogelvlucht Máximapark. De Parkpergola volgt het Jac. P. Thijsse lint en vormt in het hart de Binnenhof. Bron: West 8.

het Jac. P. Thijsse lint – een 9 km lange ecologische zone met een route van asfalt voor fietsers, skaters en wandelaars – en de Parkpergola rond het hart van het Máximapark, genaamd de Binnenhof. De Parkpergola is dé plek waar natuur en cultuur samenkomen. Hij omsluit als een begroeide transparante rand de lommerrijke Binnenhof van het Máximapark. Zodra je door de poorten van de Parkpergola de hof betreedt, vallen de dagelijkse zorgen weg. Binnen de door klimplanten veroverde pergola waan je je in een beschermde wereld waar de seizoenen, de natuur en de ontmoeting voorop staan. Kinderen kunnen er veilig spelen.

BEGROEID MET KLIMPLANTEN EN MOS

Nu is de Parkpergola nog ‘naakt’, maar deze zal over de gehele lengte begroeien met klimplanten, waaronder Hedera, Blauwe

4-7. Uiteindelijk zullen de elementen begroeid moeten raken met klimop en mossen. Hiertoe kregen de elementen een ruwe, open oppervlaktestructuur. Ook zijn speciale plantenbakken ontworpen die in de elementen kunnen worden geschoven. Bron: West 8. Foto's: Johan de Boer.

Regen, Kamperfoelie, Wilde Wingerd en Jasmijn. Windende klimplanten zullen met tijdelijke ondersteuning groeien aan de gladde zijde van de Parkpergola.

Voor hechtende klimplanten en het bevorderen van de groei van mossen en sedum heeft West 8 de Parkpergola aan de parkzijde voorzien van een ruwe laag beton met een open oppervlaktestructuur en lavasteen als toeslagmateriaal. Om de ecologische en botanische diversiteit verder te vergroten, worden in de hooggelegen honingraatstructuur bakken met verschillende soorten planten en bloemen geplaatst. De Parkpergola maakt het mogelijk nieuwe formules te vinden waar bewoners, schoolklassen en natuurverenigingen participeren in beheer en onderhoud. De Parkpergola geeft de natuur op deze manier niet alleen meer de ruimte, maar brengt haar ook dichterbij en maakt haar toegankelijker voor iedereen.

SAMENWERKING

“Zowel qua omvang, slankheid en detaillering zoekt het ontwerp van West 8 de grenzen van de technische mogelijkheden op. Door een sterk en uitgedacht ontwerp, een bevlogen opdrachtgever en een optimale samenwerking met de verschillende partijen is het mogelijk gemaakt om dit bouwwerk op een traditionele, haast ambachtelijke wijze binnen het gestelde budget te realiseren”, aldus Theo van Wolfswinkel, senior kwaliteitsinspecteur bij ABT. “Ook door het proces van

aanbesteden is dit niet zomaar een pergola". Een goed bestek met daarin opgenomen de aanbevelingen van CUR-100 en de minimale levensduur van 100 jaar zijn hiervoor de basis geweest.

De keuze voor 'gewoon beton' in plaats van hogesterktebeton en de repetitiefactor van de mallen zijn daarbij bepalend geweest voor de haalbaarheid van het budget. Om optimaal de kennis en kunde uit de markt te benutten, is ervoor gekozen om, in plaats van met een aannemer als tussenpersoon, direct te werken met een prefab-betonleverancier.

Aan vooraf geselecteerde leveranciers is gevraagd een prijs per element te begroten, waarbij het minimaal aantal af te nemen elementen vooraf is vastgesteld. Een ander bijzonder feit aan deze aanbesteding is dat als ontbindende voorwaarde voor opdrachtverstrekking een 1:1 proefmodel van een compleet element moest worden gemaakt om te kijken of aan de vereiste kwaliteit kon worden voldaan.

THERMISCH VERZINKTE WAPENING

"Het losbaar maken van de zeer slanke betonelementen was de grootste uitdaging bij dit ontwerp", aldus Gaspard Estourgie, projectarchitect bij West 8. Na een aantal experimenten met proefmodellen is een optimalisatie gevonden in de verhoudingen en afmetingen van de specifieke onderdelen en de wijze

van ontkisten. Met deze zeer slanke afmetingen bleef er echter niet overal voldoende dekking over voor traditionele wapening. Integraal overleg heeft ertoe geleid dat ook hiervoor een oplossing is gevonden. Door te kiezen voor thermisch verzinkte wapening in plaats van de traditionele variant kon begonnen worden aan het productieproces van 's werelds langste pergola in indrukwekkend schoon beton.

Marieke van den Dungen

MAAKBAARHEID

Lees meer over hoe in dit project is omgegaan met de maakbaarheid van:
> Standaardisatie elementen.

8, 9. De Parkpergola lijkt van ivoor, maar is toch echt van gewoon beton. In het oppervlak zijn Escher-achtige patronen opgenomen.
Foto's: Johan de Boer.

